

NARODNA STRAŽA

IZLAZI SVAKE SUBOTE. — PRETPLATA IZNOSI GODIŠNJE DIN. 60, PULUGODIŠNJE I TROMJESEČNO RAZMJERNO. — ZA INOZEMSTVO DVOSTRUKO. — OGLASI P^o CIJENIKU. — PISMA I PRETPLATA SE ŠALJU NA UREDNIŠTVO I UPRAVU "NARODNE STRAŽE" ŠIBENIK. — RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

BROJ 36.

ŠIBENIK, 3. LISTOPADA 1925.

GODINA V.

Veličanstveni doček Kralja i Kraljice u Šibeniku.

U četvrtak ujutro Šibenik je davao izvanredno lijepu živu sliku. Grad je osvanuo u zastavama. Kuće su vijale hrvatske i državne zastave, a trgovine su uredile slikama Kralja i Kraljice svoje izloge. Mnogo tiskanih pozdrava kitilo je šibenske ulice. Općinsko upraviteljstvo je izdalo mnogo tiskanih raznovrsnih pozdrava, a prigodne pjesme i epigrame izdali su Prosvjetnozabavni skup (spjevaio g. Jer. Defilipis), Hrvatski Orao, dr Mirko Perković, žensko prosvjetno društvo Zora i t. d.

Osobito živu sliku davala je šibenska obala. Ogroman slavoluk pokazivao je da Šibenik prima visoke goste. Slavoluk je izrađen u hrvatskom narodnom stilu. Sav u bjelini sa krasnom crvenom i modrom ornamentikom. Visoko, na vrhu, slavoluk nosi krasno izrađenog zaštitnika Šibenika, sv. Mihajla. Dvije zastave, hrvatska i srpska, pozdravljaju već izdaleka došljake Hrvate i Srbe iz okolice, koji su došli da vide svoga narodnoga Kralja. Slavoluk, djelo akademskog slikara Zvonka Rakamarića, je krasno umjetničko djelo. Sami gosti su rekli, da takva šta nije kod ni jednog dočeka bilo. Dugački stupovi uzduž cijele obale i ceste te Poljane Kralja Petra nosili su dugačke lance zelenila i ogromne hrvatske barjake. Šibenik se tog dana odlično spremio za doček svog Kralja. Čitav dio obale oko pristana bio je sav u zelenilu. Velike zastave davale su svečan izgled gradu.

Još u rano jutro parobrodima iz okolice došlo je mnogo svijeta. I kasnije su stizavale brojne lade otočana. Došao je velik broj Murterana, Rogozičana, Primoštenaca, Vodičana. Došao je i velik broj stanovnika šibenskog zaleda, pa čak iz Kistanja i Benkovca.

Oko podneva je u gradu zavladao za kratko vrijeme mir. Svak se pripremao za doček. Ali već oko jednog sata grad je ponovno oživio. Članovi obaju Sokola, Hrvatskog Orla, Zemljoradničke omladine, Srpske narodne omladine i Orjune žurili su se na sabiralište svojih društava. Oko dva sata čuli se prvi zvuci fanfarista okonjene Kraljeve garde, koja se spuštala u grad, da pode na svoje mjesto. Dvanaest fanfarista na bijelim konjima otvaralo je veliku četu gardijske konjice. Lijepi konji a na njima izvježbani konjanici u crvenoj i modroj odori s karabinkom na ramenu i sabljom o sedlu, pobudili su opću pozornost. Konjica je pošla k obali te stala na pristanu. Iza nje je pošla velika povorka težaka pod hrvatskim i državnim trobojkama.

Oko dva sata već je počelo sakupljanje društava na određenim im mjestima. Šibenska ženska društva te akademski građani sakupili se kor-

porativno na Wilsonovoj loži. Već je počelo zatvaranje ulica, kad su gradom odjeknuli prvi taktivi veselih koračnica. Članstvo Hrvatskog Orla sviju kategorija, predvođeno sinjskom orlovskom glazbom, prošlo je gradom. Orlovi su pošli preko grada do obale sv. Nikole, gdje su imali držati špalir. Malo iza prolaska hrvatskih Orlova prošlo je gradom članstvo Sokolskog Društva sa svojom glazbom. Glazbe su svirale, barjaci društava se pozdravljali, letjeli su pozdravi zapovjednika četa. Iza članstva Sokolskog Društva prošlo je gradom članstvo Hrvatskog Sokola. Sokolsko Društvo je preuzelo špalir od slavoluka do kraja kuće Bontempo. Njemu nasuprot zauzelo je mjesto članstvo Hrvatskog Sokola. Članstvo Orjune pravilo je kordon od drvene obale do sredine obale sv. Nikole. Članstvo Hrvatskog Orla pravilo je špalir od gostione Juras do kavane Istra. Od kavane Istra pravili su do biskupske palače kordon skauti, a iza njih dolazile su osnovne škole u gustom špaliru. Obje Gimnazije i preparandija su zauzele mjesta na Poljani Kralja Petra, a na raznim mjestima ulica, kuda je Kralj s Kraljicom imao proći, smjestila su se razna gradska društva i korporacije.

Kod veličanstvenog slavoluka bilo je najživlje. Uz perivoj se poredali dugački redovi težaka. Naše crven-kape narodne su se vrlo istakle. Na vrhu pristana stajale su vlasti i odličnici. Između njih su bili općinski upravitelj dr Šime Vlašić, bivši narodni zastupnik dr Ante Dulibić, sreski poglavar g. Mandić, predsjednik okružnog suda dr Spalatin i t. d. Naročiti paviljon, ukusno izrađen u trokutastom obliku, imao je da primi Kraljevski par za pozdrava predstavnika grada. Kod Paviljona čekala je gardijska glazba, a od nje dalje je stajala poredana počasna četa vojske.

Vrijeme je bilo prekrasno. Brojne lade i motori iz okolice, koji su nosili velike natpise („Zdravo snago Jadrana“ i t. d.), još su uvijek stizavali. U luci su stajale poredane ratne lade *Sitnica*, *Sokol* i t. d. Čitav niz povezanih lada Yachting-kluba *Mladena* išao je ususret Kralju, a s njim sve lade našeg pomorskog sportskog kluba *Krke*. More je bilo izvanredno mirno. Za čekanja glazbe su izmjenično svirale, a hiljade naroda, poredane iza špalira društava, nestrljivo su čekale da iz veličanstvenog konala ude u šibensku luku velika bijela lada *Karadorde* s Kraljem Hrvata, Srba i Slovenaca.

Oko tri sata prvi mužar najvjestio je pucnjavom dolazak lada. Zvona šibenskih crkava su počela slaviti, a s ratnih lada su topovi započeli paljbu pozdravnih hitaca i s njima prva

Sitnica. U luku je prvi ušao torpiljer, a za njim *Karadorde*, koji su odmah opkolile lade *Krke*. Iza *Karadorde* uletio je u luku krasan parobrod *Kumanovo* s ministrima i narodnim zastupnicima.

Urnebesni „Živio!“ potresao je šibenski zrak. Glazbe su zasvirale himne, a sirene parobroda su počele pozdravljati Kraljev ulazak u Šibenik.

Parobrod je hitro pristao uz šibensku obalu.

Na ladu je učvršćen most i prvi je stupio s *Karadorde* maršal dvora Damjanović a za njim su odmah pošli Nj. V. Kralj Hrvata, Srba i Slovenaca Aleksandar Prvi i naša Kraljica Marija. Kralj je bio obučen u običnu generalsku uniformu, a Kraljica je imala crni ogrtač. Kraljevski par je, dočekan srdačnim „Živio!“, otišao u paviljon da tu primi pozdrav predstavnika grada dra Šime Vlašića.

Predsjednik šibenske općine dr Vlašić pozdravio je Kralja i Kraljicu ovim govorom:

VAŠE VELIČANSTVO! Osjećaj nezrecive radosti ispunja svu moju dušu, sretan, da kao predstavnik općine i starodrevnog Krešimirovog grada Šibenika pozdravim Vaše Veličanstvo u najsvečanijem času, kad po prvi put stupa na ovo klasično tlo. Duboko je u nama uvriježena svijest, da u ovom času time, što Vaše Veličanstvo stupa na ovo tlo kao odvjetak naše slavne Dinastije Crnoga Đorđa, kao Kralj naše narodne krvi, biva posvećena naša postignuta sloboda. Ovaj kraj i ovaj hrvatski dio naroda imao je u davnini istu svijest, koju čuti i danas, jer je i onda sa Kraljevima svoje narodne krvi živio samostalnim državnim životom na obalama ovog sinjeg Jadranskog mora. Ali tada brzo prestade narodno i državno bivstvo, a dođoše dani stoljetnog ropstva sve dotle, dok nijesu opet sinovi ovog naroda na krvavom maču, pod Vašim vodstvom donijeli i nama žudenu slobodu. Čitav narod ovog grada i općine, kao jedna duša, raduje se ovom sretnom času i upire svoje oči u svoga Kralja. Prožet dubokim osjećajima sinovske ljubavi, vjernosti i predanosti prema Vašem Veličanstvu i cijelom Kraljevskom Domu, narod ovim dosle nevidenim ushitom izrazuje Vam toplu svoja čuvstva kao i neizmjernu blagodarnost na ovoj visokoj počasti; izrazuje Vam odlučnu spremnost, da sve pa i život žrtvuje za svog narodnog Kralja i domovinu. Postavljajući se pod moćnu i ljubeznu zaštitu Vašeg Veličanstva ovaj grad i cijela općina opet će uznapredovati i procvasti u slobodnoj ujedinjenoj našoj domovini. Neka živi Nj. V. naš obljubljeni Kralj Aleksandar I! Neka živi Nj. V. naša ljubljena Kraljica Marija! Neka živi Nj. Visočanstvo,

uzdanica naša, Prijestolonasljednik Petar! Neka živi cijeli Kraljevski Dom Karadordevića!

Poklič dra Vlašića su svi prisutni gromko prihvatili. Nakon pozdrava veliki župan splitske oblasti predstavio je Kralju i Kraljici šefove ureda i druge odličnike. Kralj je svakom srdačno stisnuo ruku. Zatim je pošao do počasne čete i primio raport časnika. Glazbe su zasvirale trohimnu. Oduševljeni „Živio!“ prolamao je zrak. Dizale se kape i šeširi a sa svih prozora se mahalno rupcima. Osobito su oduševljeni bili naši težaci.

Nakon pozdrava i pregleda Kralj je s Kraljicom sjeo u automobil. Formirala se kratka svečana povorka, koju su otvorili fanfaristi Kraljeve garde na konjima. Iza njih išao je odio gardista na konju te automobili. U drugom automobilu išao je Kralj s Kraljicom, oduševljeno pozdravljan od naroda. Hrvatski Sokoli, članovi Sokolskog Društva i Hrvatski Orlovi napravili su Kralju i Kraljici oduševljene ovacije. Makar da je bila dana naredba za strogi pozor, članovi su tih društava u neopisivom oduševljenju klicali kraljevskom paru. Takva oduševljenja nije Šibenik od oktobarskih dana oslobođenja 1918. doživio. Urnebes poklika se podigao osobito, kad je automobil s kraljevskim parom prolazio kroz špalir, koji su pravili Hrvatski Orlovi s jedne, te otočani iz okolice na motornim ladama s druge strane. Hrvatski težaci i ribari su dali na sjajan način oduška svojoj velikoj radosti. Dobre naše bodulke su skoro plakale, gledajući automobil, iz kojega su srdačno i živo Kralj i Kraljica odgovarali pozdravima hrvatskog Šibenika.

Automobil s kraljevskim parom, iza kojega su išli automobili s ministrima Pavlom Radićem, Đuričićem i Trifunovićem, s predsjednikom Skupštine Trifkovićem i podpredsjednikom Skupštine drom Nikolom Subotićem te općinskim upraviteljem drom Vlašićem i poglavarom g. Mandićem, otišao je do Stolne Bazilike sv. Jakova, gdje je bio dočekan oduševljenim pozdravima djece osnovnih škola.

Kralj i Kraljica su prešli preko stepenica ispred katedrale te došli do pred veličanstveno djelo Orsinijevo, gdje je čekao u svečanom biskupskom ornatu biskup dr Jeronim Mileta sa svjetovnim svećentvom te redovnicima i redovnicama svih samostana.

Dr Mileta je Njihovim Veličanstvima zaželo dobrodošlicu ovim riječima: „Vaša Veličanstva! Fonosam sam i radostan, što me je zapala vanredna čast, da kao katolički biskup šibensko-zadarske biskupije u ime svog stolnog kaptola, u ime mirskog i redovničkog svećentva te svih katolika mojih dviju biskupija ushićen pozdra-

vim Vaša Veličanstva na pragu ove stolne bazilike sv. Jakova apostola, koja je od vijekova rječiti spomenik žive vjere i stoljetne kulture ovoga Kresimirovog grada, koji Vaša Veličanstva na radost svih nas Vašim pohodom uzveličavate.

Premilostivi naš Kralju! Mi nismo mogli sjajnije proslaviti 1000-godišnjicu krunisanja našega prvog narodnog kralja Tomislava, nego primajući u svoju sredinu Vaše Veličanstvo, uzvišenog nasljednika Tomislava, Zvonimira i našega Kresimira. I kako su naši oci već otrgali hiljadu godina radosno pozdravi svoga prvog narodnog kralja, tako i mi danas, ushićeno pozdravljamo Vaše Veličanstvo, jer Vi ste naš ne samo po krvi i po jeziku, da li i po srcu, jer Vi kao otac dapače kao mila majka ljubite nas, Vaše vjerne podanike.

Naša vjernost i ljubav prema Vašem Veličanstvu je još čvršća zato, jer ima za nepomični temelj i vjerska načela, koja nam vele: „Dajte Kralju, što je Kraljevo: Vlast je od Boga“.

A sada neka se udostojite Vaše Veličanstva ući u ovu velebnu baziliku, koja je naša slava i naša dika. Pod njezinim umjetničkim svodovima pred žrtvenikom nebeskoga Kralja uzdignut ču pjesmu zahvalnicu, što nam je Bog danas udijelio ovaj veliki dar, Vaš mili posjet. Toplom molitvom savzat ču blagoslov Božji na Vaše Veličanstvo, premilostivi naš Kralju, na Nj. Veličanstvo našu omljubljenu Kraljicu Mariju, na Njegovu Visočanstvo Vaše ljubimče Prijestolonasljednika Kraljevića Petra, na uzvišeni Karadordev Dom i za napredak, procvat i sretnu budućnost naše mile ujedinjene Otadžbine“.

Nj. Nj. V. V. srdačno su se zahvalila na ovoj dobrodošlici i ušli u drevnu šibensku Baziliku, koja je ovom prigodom bila bogato okićena i rasvijeljena, te se smjestili pod posebne priredeni svečani baldakin u presbiteriju. Presv. biskup je sad intonirao, a mješoviti zbor realne gimnazije i vel. gimnazije pod vrsnim dirigovanjem prof. Sr. Karamana skladno otpjevao „Tebe Boga hvalimo“. Slijedila je molitva zahvalnica i ona za Kralja, a onda je presv. biskup Kralju i Kraljici podijelio blagoslov.

Kralj i Kraljica su zatim pregledali veličanstvenu Baziliku i krsioniču. Vodičen i tumačen im je bio sam presv. biskup. Nakon toga su napustili Baziliku srdačno pozdravljajući od svega svećenstva.

Iz katoličke Bazilike krenuo je Kraljevski par oduševljeno pozdravljajući Glavnom ulicom. Na Malom trgu je velika skupina starih šibenskih težaka oduševljenim poklicima pozdravila Kralja i Kraljicu. Kralj sav razdragan stupio je k našim težacima i pozdravio ih ljubežnim riječima te krenuo dalje ulicom, koja je odjekivala poklicima članova sakupljenih društava, u pravoslavnu Sabornu crkvu, pred kojom je Kraljevski par dočekao časnij svedovlasi starac vladika Danilo Pantelić u ornatu sa sveštenstvom. Vladika je pružio Kralju i Kraljici krst na cjelivanje, a onda su ovi ušli u crkvu i stali na prijestolje. Sa svetih dveri je pravoslavni vladika izrekao onda oduševljeno slovo. Nakon otpjevanja „Na mnogogaja“ Kraljevski par je otišao do Poljane Kralja Petra, gdje je stajala porodana četa vatrogasaca te banderij šibenskih težaka na konjima.

Poljana Kralja Petra je plivala u veselju. Od trga pred Gradskim kazalištem odjekivali su gromki pozdravi ondje sakupljenih društava. Na stubištu kazališta stajala je šibenska

Filharmonija, a pred Komandom Mjesta invalidi. Kralj i Kraljica su sjeli u automobil i otišli kroz špalir, koji je drhtao od zanosia i klicanja do zgrade okružnog suda, odakle se Kraljica povratila na *Karadordeva*, a Kralj praćen svojim adjutantima pošao u dvoranu predsjedništva okružnog suda, gdje je održan cerle.

U dvorani su dočekali predstavnici šibenskih društava i korporacija Kralja s burnim „Živio!“. Kralj je u pratnji g. sreskog poglavara Mandića i dra Perovića išao od jednog predstavnika društva do drugoga te svakoga ljubežno pitao, koje društvo predstavlja. Nj. V. Kralj se osobito zadržao kod delegata Hrvatskog Orla g. dra Vučića i delegata Sokolskog Društva g. St. Aduma, pitajući ih za informacije o snazi društava. Kralj se duže zaustavio kod predstavnika Šubičevca, bolnice i još nekih udruženja. Velika prijaznost i prostodušnost Kralje sa sviju najljepše dojmlila.

Nakon svršenog cerlele Kralj je pošao kroz guste mase naroda do *Karadordeva*, gdje je priredjen svečani lunch. Špalir naroda je silno aklamirao Kralja.

Nakon što je Kralj otišao na kraljevsku ladu, došao je znak za razlaz društava. Prvi su otišli Hrvatski Sokol i Hrvatski Orao, a iza njih Sokolsko Društvo, Orjuna i t. d.

N. V. Kralj priredio je predstavnicima vjeroispovjesti, glavnih državnih vlasti i općine te predstavnicima političkih stranaka u 5 sati lunch na *Karadordevu*.

Pojedine stranke su bile zastupane ponajviše od naših težaka. Brojno prisustvo težaka ugodno se dojmlilo Kralja, koga su svi prisutni u salonu parobroda dočekali ushićenim poklicima „Živio!“

Hrvatsku pučku stranku zastupali su bivši nar. zast. dr Ante Dulibić i težak Josip Tambača. Za hrvatsku seljačku stranku došla su gg. Josip Drezga, dr Marko Kožul i težaci Mijo Grubišić, Krste Milovac, Paško Pivac, Ive Škugor i Mate Bumber. Davidovičevu demokratsku stranku zastupali su dr Jerko Machiedo i težak Luka Čelar, samostalskodemokratsku direktor Marko Ježina i težak Martin Krnčević, a narodnu radikalnu težaci Frane Sunara i Spiro Laurić. Za zemljoradničku stranku došli su težaci Dane Škarica, Mate Labura, Mate Karadjole i Dunko Klarić, Još su bila gg. dr V. Smolčić, Simo Matavulj i Kl. Šupuk.

Nj. V. Kralj sjedio je za luncna na čelu stola. Na desnoj strani Kralja sjedio je veliki župan dr Ivo Perović, a na lijevoj strani težak Tambača. Sučelice Kralju sjedili su katolički i pravoslavni biskup te predsjednik općine dr Vlašić. Ostali su uzvanici, kojih je bilo jedno tridesetak, razmjestili se na određena im mjesta.

Nj. Vel. Kralj bio je očevitno milo raspoložen i razdragan, videći oko sebe tako lijepi broj naših težaka u narodnoj nošnji, čije su oči jasno izražavale sve njihove duboke osjećaje ljubavi, divljenja i blagodarosti, što se naš rodeni Kralj udostojao, da ih odlikuje tolikom počašću.

Preko čajanke Kralj se veoma ljubezno razgovarao u više navratka sa Josom Tambačom, postavljajući mu razna pitanja o našoj poljoprivredi, o našim težačkim prilikama uopće i o mnogim pojedinostima, što se tiču osobito vinogradarstva i gospodarskog stanja naših težaka. Kralj je pratio odgovore osobitim zanimanjem. Iz pitanja i primjedaba Kraljevih jasno se vidjelo, da je Kralj sasvim dobro i u tancine obavješten o svim našim

težačkim prilikama i potrebama, i da mu leži živo na srcu blagostanje težaka. Tačna obavještenost i veliki interes našeg Kralja za težačke prilike svakoga će obradovati. Težaštvo ima u svom Kralju velikog zaštitnika.

Kralj je upitao Tambaču o ovogodišnjoj jematvi i o šteti, što je krupa nanijela. Tambača je odgovorio, da je u mnogim predjelima krupa sve uništila. Gdje nije bilo krupe bit će priličan rod, ali vino ne će biti uopće jako visoke gradacije radi učestalih kiša. Na daljna pitanja o vrsti vina, o gradaciji i t. d., Tambača je davao detaljne odgovore. Tako isto i glede tlošarine na prodaju težačke rakije, koja se ne može da iskoristi.

Kralj se je interesirao i stavljao više pitanja o trgovini i cijeni vina. Tambača je na to istakao, da se u inozemstvu uopće skoro ništa ne izvozi, nego sve u unutrašnjost naše Države. Cijene našeg vina su, u srednje je uzeto, nepovoljne za težaka. Stoga moli Njegovu Veličanstvo, da bi se trgovačkim ugovorima i pogodnostima osobito podvoza omogućila bolja prodaja našeg vina. Na pitanje Kralja, koliko se konsumira kod nas vina, Tambača je odgovorio, da se razmjerno konsumira jako malo, jer velika masa težaka za kuću upotrebljava piće, koje dobije preljevanjem dropa sa vodom. Zatim se Kralj propitivao glede načina uređenja vina. Tambača je dao razjašnjenja, istakao poteškoće za osnutak zadružne konobe, koja je neophodno potrebna.

Kralj se zanimao za opće ekonomske prilike težaka. Tambača je odgovorio, da su veoma slabe; narod se mnogo zadužio i plaća teške kamate bankama. Velika je potreba narodu jeftinog dugoročnog kredita. Još je Kralj postavio razna detaljnija pitanja, na koja je Tambača odgovarao.

Nj. Vel. Kralj je govorio zatim sa vođom zemljoradnika težakom Danom Škarica te se informirao o mjestima, gdje je bio na vojnoj dužnosti i o prilikama, kad je bio odlikovan. Kralj se još razgovarao sa g. županom, sa obim biskupima i drom Vlašićem.

Lunch je trajao tri četvrt sata. Svi prisutni su bili uhićeni velikom prirodnom ljubežljivošću našeg Kralja.

U šest sati imao se održati koncert šibenske Filharmonije. Uzduž cijele Poljane pa do Gradskog kazališta držali su kordon uniformirani članovi Sokolskog Društva i srpske narodne omladine. Nešto oko šest sati čulo se kod lade *Karadordeva* oduševljeno klicanje. Kralj s Kraljicom se provezao cestom kroz špalir oduševljenog naroda do kazališta. Na vratima kazališta dočekao je kraljevski par direktor Marko Ježina, predsjednik Filharmoničkog društva te dopratio Kralja i Kraljicu u kraljevsku ložu u prvom redu, koja je bila izvanredno lijepo iskićena. Čim se kraljevski par pokazao u loži, čitavo je građanstvo u kazalištu ustalo, a orhestar otviraio narodnu himnu. Mješoviti zbor otpjevao je Mokranjčevu Osmu rukovet, Hrazdirin Sa sela i sijela i Mokranjčevu Čekanje. Odlična pianistica gdica Olga Javor otviralila je Prelude od Rahmana. Kralj se o izvedbi vrlo laskavo izrazio.

Na izlazu iz kazališta masa je napravila oduševljene ovacije. Večer se bila već spustila i čitav špalir je održao goruće bengale bijele i crvene boje. Prizor je bio upravo neopisiv. Hiljade naroda su klicanjem i oduševljenim mahanjem ruku i rubaca otpratili kraljevski automobil do lade.

Čim je svršio koncert Filharmonije, na Wilsonovoj loži je počelo uređivanje svećane bakljade. Trg pred Stolnom Bazilikom je bio punat svijeta te divno rasvijeljen. U sedam sati uputila se bakljada s trga. Povorku je predvodila Šibenska Glazba. Prvi je išao Hrvatski Sokol pa Hrvatski Orao sa sinjskom orlovskom glazbom, Srnao, Orjuna, Sokolsko društvo sa šibenskom i drniškom sokolskom glazbom, šibenski težaci i t. d.

Šibenik je plivao u moru svijetla. Sa kraljevske lade *Karadordeva* sijale su u noć dvije ogromne Karadordeve zvijezde. *Kumanovo* je bilo upravo čarobno rasvijeljeno. Isto tako i druge lade u luci. Po svim cestama i obalama veliki upaljeni lampioni su davali krasnu sliku. Veličanstveni slavoluk na obali je sjao u stotinama žarulja. Na Šubičevcu, sv. Ivanu i drugim brjegovima paljeni su krjesovi, a na Šubičevcu kočio se žaruljama napravljen ogroman kraljevski orao. Nekoliko hiljada ljudi prolazilo je u svečanoj bakljadi preko obale, kraj kuća sjajnih i bogato rasvijeljenih. Hiljade upaljenih bakalja rasvijeljavale su povorku.

U sedam i četvrt došli su prvi redovi bakljade pred kraljevsku ladu. Ugroman val ljudstva skupio se na obali. Poklici: Živio hrvatski Kralj, Živio jugoslavenski Kralj, Živjela Kraljica, Živjela Jugoslavija, Živio hrvatski Šibenik i t. d. — nikad nijesu prestajali. Kraljevi adjutanti su kazali da takvog oduševljenja nisu još vidjeli.

More ljudstva je jedno deset časaka aklamiralo, kadli se pojavi na visokoj palubi Kralj. Četiri glazbe su završirale himne, koračnice, narodne davorije, a između svirke čuli se ko ogromni valovi poklici naroda: Živio Živio, Živio! . . .

Trublja s lade je dala znak da Kralj želi govoriti. Narod se pomalo umirio, a s lade je progovorio Kralj Hrvata, Srba i Slovenaca ovako:

Ljubav, koju ste svojim toplim dočekom posvedočili, odvrćamo u istoj meri i Kraljica i Ja u ovoj divnoj varoši Šibeniku, gradu velike važnosti, koji ima značajnu budućnost. Nama je dužnost da mu je što potpunije obezbedimo. Naše je viđenje sada prvo, ali će uslediti drugo i doćiće. Ja hoću da zastanem ovde i da oibidem do potankosti Vaš grad i zalede, Vašu luku, iz koje se da izgraditi sjajna strateška vojnička i trgovinska luka, da se vidim s Vama, dragi Šibeničani, kojima nek je opet od srca hvala na dočeku. Živeli!

Oduševljenje, koje je popratilo ove riječi, izgovorene od našega kralja na našem narodnom jeziku, je neopisivo. Glazbe su otviralile zajednički razne davorije i koračnice, barjaci su se u rukama barjaktara njihali, a burni uskluci nisu prestajali. Oduševljeno klicanje je trajalo u elektriziranom zanosu punih deset minuta. Tek onda su na zapovjed svojih četnika orlovske, sokolske, orjunaške, srnaovske i težačke čete otišle s pristani.

Iza sedam i pol sati je Kralj prošao preko špalira naroda u svoj voz, koji je bio dopremljen do obale. Na raskrsnici je izrazio svaku hvalu dru Vlašiću i velikom županu dru Peroviću. Vladar Hrvata, Srba i Slovenaca se srdačno oprostio sa ministrima i drugim odličnicima, koji su Kraljicu poljubili ruku. Kraljevski par je sa

vagona dugo odzdravljao razdraganim narodu, sve dok nije voz krenuo.

Nj. V. Kralju je šibenska općina darovala krasan srebrni buzdovan, težak tri četvrt kilograma, izraden od hiljada komadića. Buzdovan je umjetnički izradio još u svoje vrijeme zlatar g. A. Petrić. Općina je poklo-

nila Kralju i Kirinovu mapu Šibenika. HKŽPD Zora je poklonila Kraljici prekrasan buket cvijeća i jednu umjetnički izradenu plaketu. Ženska Narodna Zadruga je darovala Kraljici krasne kopče za pojas, broš i minđuše, stari narodni rad. Darovano je još mnogo stvari.

Iz Šibenika i okolice.

† PAŠKO STOŠIĆ-ANDRIJAŠ.

U utorak 29. rujna preminuo je pokrijepljen utjehama naše sv. vjere težak i posjednik Paško Stošić-Andrijaš u dubokoj starosti od 89 godina. Bio je prava šibenska korenika; resile su ga sve one krjeposti i vrline, kojima su se naši stari dičili i na njima uspješno utvrđivali temelje svog opstanka i budućnosti.

Glavne osnove u osjećanju i djelovanju dobrog starine Paške bile su: *vjera, obitelj i rad*. Čuvao je nepokolebivo vjerske tradicije naših otaca. Duboko je osjećao da vjerske istine uzdižu čovjeka, da mu donose zadovoljstvo i radost u življenju i radu. Tako je uzgojio vrijedne čestite sinove, među kojima fra Matu i don Krstu, dva uzorna svećenika i narodna radenika.

Blagi pokojnik živio je za svoju obitelj i njoj je posvetio pravu roditeljsku pažnju. Zasnovao je veliku porodičnu zajednicu, najbrojniju u ovom našem kraju, u kojoj, pod njegovim mudrim vodstvom, u skladu i

ljubavi rade i žive sinovi, unuci i prauunci, svi čestito uzgojeni.

Teški, neumorni težački trud i rad bili su mu jedina zabava. Ovu je veliku vrlinu presadio i u svoje potomstvo. Kod tolikog rada i pametne štednje naravno je, da je stekao lijepo imanje, te je vidio svoje napore okrunjene zaslužnim uspjehom.

Pokojnik se odlikovao i u narodnim borbama. Obnašao je časti općinskog vijećnika i prisjednika. Vazda je pristajao uz ljude, za koje je znao da su zadojeni hrvatskim i kršćanskim osjećajima. Starac se u velike radovao danu našeg ujedinjenja i slobode. Bio je vjeran, nepokolebiv pristaša Hrvatske pučke stranke, iskren i dobar naš prijatelj.

Koliko je bio od svakoga cijenjen i poštovan, dokazao je veličanstveni njegov sprovod, u komu je, skoro cio Šibenik sudjelovao.

Svoj uciviljenoj rodbini izrazujemo naše iskreno saučešće. — Pašku Stošiću Bog dao vječni pokoj!

KRALJEV DAR.

Nj. V. Kralj je preko velikog župana dao za šibensku sirotinju i humanu društva dvadesetipet hiljada dinara.

š † JOVO PAKLAR. U srijedu umro je poznati šibenski trgovac Jovo Paklar. Stari šjor Jovo je bio opće štovani i ljubljen. Laka mu zemlja.

š † RISTO MAGAZIN. Danas je umro u visokoj starosti od 81 godine trgovac Risto Magazin. Pokojnik ostavlja za sobom lijepu uspomenu kod svojih brojnih prijatelja. Pokojniku laka zemlja a rodbini naše žalovanje.

š LIČNA VIJEST. Jutros je došao u naš grad metropolita Srbije i beogradski nadbiskup fra Rafael Rodić. Visoki gost večeras putuje.

š ISPRAVAK. Upozorava nas prijatelj iz Tijesna da naša vijest upogled nekulturnih ispada u Tijesnom protiv Orlica, nije sasvim tačna. Tako nije tačno da se g. ljekarnik Obratov umiješao u ispade. Osoba, koja nas je obavijestila o neotesanosti neke gospode, zabunila se nepoznavajući osobe. Odatle čitava pogrješka. Molimo da nas se apsolutno više ne obavješćuje na tako kriv način.

š † ANTE ŽIVKOVIĆ. U utorak preminuo je u Zatonu u visokoj dobi od 74 godine Ante Živković pok. Šime, dugogodišnji glavlar sela te jedan od najobitljivijih seljana. Kakav ugled je starac uživao, vidi se najbolje po tome, što su ga Zatonjani kroz dvanaest godina neprestano birali glavlarom. Pokojnik ostavlja udovu, tri sina, između kojih i fra Špiru, dvije kćeri i devetero unučadi. Pokojniku laka zemlja, a obitelji i sinovcu dru Anti Živkoviću naše duboko žalovanje.

š PITANJE OSAMICE. Povodom epidemije škrieta, koja je ovih dana bila jenjala, svi pozvani faktorij u Šibeniku, a osobito šibenska općinska uprava, potrudili su se da se pitanje osamice za bolesnike od tako zarazne bolesti što prije uredi. Općina je u tom smislu uputila brojne predstavlke ministarskom savjetu. Kako čujemo, ministarstvo je odredilo, da se osamica uredi u pokrajinskoj bolnici. Međutim, kako nas uvjeravaju, ostalo je samo kod odredbe. Potrebno bi

bilo da se to pitanje uredi već jednom te da se osamica u državnoj bolnici i otvori.

š UPRAVA DRŽAVNIH MONOPOLA potrebuje magazin za smještaj od najmanje 500.000 do 1.000.000 kg soli a eventualno i više, u Šibeniku. Detaljnija obavještenja se mogu dobiti kod Monopolskog Stovarišta u Šibeniku.

š UBOŠKOM DOMU darovala je da počaste uspomenu svog oca pokojnog Paške Stošića njegova obitelj dinara petstotina. Ugledali se i drugi u ovaj lijep primjer i darivali gladne i potrebne naše siromahe.

š U FOND HKPS ZORE da počaste uspomenu pok. gđe Elvije Novak darovaše gđa Hinka Šupuk i gđica Vinka Kokić po D 10. Da počaste krsno ime gđe Marije Vučić-Francešhi darovale su g. Anta Bego i Ivka Bego po 5 D, g. prof. T. Tomašić, Elvira Zagoreo i Milka Kovač po 10 D, a gđa Hinka Šupuk D 20. Uprava zahvaljuje.

PROMINA, 27. rujna 1925.

O kršnoj Bukovici, gdje su od vajkada hajduci kolo vodili, još uvijek vlada mišljenje krivo i netačno, da su naime njezini stanovnici divlji, neprosvijetljeni i nezreli. Ali tako baš nije. Bukovčanin je zdrav dušom i tijekom te stoga smion na svaki pohvat, pa makar kako ozbiljan i pogibeljan bio.

Tako je ovih dana uhvaćena čitava grupa kriomčara oružjem. Todor Kutljača i Nikola Duboić iz Radučića, Jovo Jerković-Šokac iz Golubića i Trifun Stijeljo iz Nunića išli su u Zadar i po malo kriomčarili s talijanskim revolverima. Kriomčarenja je obavljano izvrsnim manevrima, tako da je kriomčarima bilo teško stati na stopu. Nakon potjere od pet dana uspjele je prominskim žandarima Grgi Nakićenu i Dušanu Šegi da spretno i brze kriomčare pohvataju, vežu i u sudbene tamnice predadu.

Pomozite „ŠIBIĆEVAC!“

Hrvatska zadružna tiskara u Šibeniku

prima na izradbu sve zasjecajuće radnje, te je opskrbljena vlastitom knjigovežnicom.

IZRADBA BRZA I SOLIDNA

UMJERENE CIJENE.

CIPELE

od crne ili smeđe teleće kože, domađa izradba Din 155.- od finog crnog boksa Din 185.- iz kravljice kože podkivane Din 160.- razašilja veletrgovina R. Stermecki, Celje br. 17. Slovenija.

Ilustrirani cjenik sa preko 1000 slika šalje se svakome badava. Uzorke štofova, kamgarna i razne manufakturne robe dobijete 8 dana na ogled. Ako roba ne odgovara i nije odsječena, može se promijeniti, ili pak vratiti novac. Narudžbe preko Din. 500.— šalju se od poštarine slobodno. Zastupnici se primaju. Trgovci engros cijene.

27-47

ŠTO NE ZNAŠ PITAJ

universalni informacioni biro

„ARGUS“

Knež Mihailova ul. 35., tel. 6-25.

BEOGRAD

(Pasaž Akademije Nauka.)

BADAVA

šaljemo na cij. zahtjev naš bogato ilustrovani katalog, Sve vrsti robe. — Mi vodimo sve što Vam je potrebno. Najveća trgovačka i otpremna kuća. KASTNER I OEHLER, ZAGREB.

ko oglašuje, taj napreduje!

Želite li, da budete obezbjeđeni za slučaj štete od požara, osigurajte Vašu imovinu kod osiguravajuće zadruge

Croatia

Povisujte svoju staru osiguraninu na faktičnu vrijednost.

Za sve upute izvolite se obratiti na poslovnici potpisanog

VLADIMIR KULIĆ

— ŠIBENIK. —

GOSPODARSKA ŠTEDIONICA

SPLIT

Rimska ul. 3. (kod Peristila). Telefon 363.

Prima uloške na knjižice i u tekućem računu te ih najpovoljnije ukamaćuje.

NOVE KNJIGE

Vimer dr R., Isus Krist (Život) I. sv., 41 crna i 1 slika u bojama	D 25.—
Mrkun A., Kršćanska Karitas	„ 20.—
Plepel L., Dalmatinke (pripov.)	„ 5.—
Danica kalendar za 1926	„ 12.—
Orlovski kalendar za 1926., vez. u platno, džepni form.	„ 10.—
Dr Novak, Franjo Rački u govorima i raspravama	„ 35.—
Lončar dr Pavao, Crkva i škola	„ 30.—
Šišić F., Historija Hrvata za narodnih vladara	„ 175.—
Juras I., Osnovi zemljopisa za I. rzn. sr. šk.	„ 16.—
Šiller D., Povijest Hrvata, Srba i Slov. za osn. škole	„ 20.—
Zemljopis Kralj. SHS za osnovne škole	„ 20.—
Cankar Iv., Sluga Jernej i njegovo pravo	„ 10.—
Špoljar Zl., Elem. teorija muzike i pjevanja, 2 izd.	„ 10.—

KNJIŽARA NARODNE PROSVJETE
ZAGREB I, pošt. pretinac 109.

Pomozite „JADRIJU!“

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. U LJUBLJANI

VLASTITA ZGRADA
GLAVNA ULICA 108.

PODRUŽNICA ŠIBENIK

BRZ. NASLOV GOSPOBANKA
TELEFON BR. 16. - NOĆNI 67.

CENTRALA LJUBLJANA.

Podružnice: Celje, Đakovo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split.

Ispostava: Bled.

Dionička glavnica i pričuva preko Din. 15.000.000.

Ulošci nad Din. 150.000.000.

Ovlašteni prodavaoc srećaka državne lutrije.

Prima uloške na knjižice, te ih ukamaćuje najpovoljnije.

Oprema sve bankovne i burzovne poslove povoljno, točno i brzo.

Upozoruje sve interesente na svoja tvornička poduzeća:

„Šešir“ d. d., Škofja Loka, tvornica šešira.

„Stora“ d. d., Št. Vid kod Ljubljane, tvornica zavjesa.

Zavod za impregniranje drva d. d., Ljubljana.

„Kristal“ d. d., Maribor, tvornica ogledala i brušenoga stakla.

„Svetla“ d. d., Ljubljana, tvornica žarulja i elektr. materijala.

„Atlas“ d. d., Novi Sad, tvornica pokućstva.